

Ποιμαντική των ασθενών: Οι θεολογικές αρχές (Αλέξανδρος Σταυρόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογίας ΕΚΠΑ)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η θεολογική θεμελίωση της ποιμαντικής των ασθενών

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Σκοπός της εισηγήσεως μου αυτής είναι να μελετηθούν όσο γίνεται πληρέστερα οι διάφορες πτυχές μιας διακονίας προς τους ασθενείς, καθώς και οι τρόποι με τους οποίους αντιμετωπίζονται οι ποικίλες καταστάσεις που προκύπτουν στη διακονία μας προς αυτούς.

Πραγματικά, δεν είναι καθόλου εύκολο ούτε να οικοδομήσουμε θεωρητικά αλλά ούτε και να ποιμάνουμε πρακτικά και πάνω σε μια ρεαλιστική βάση όλες εκείνες τις κατηγορίες των ανθρώπων που έχουν ανάγκη της ποιμαντικής συμπαραστάσεως της Εκκλησίας. Και οι ασθενείς είναι μια από τις πιο ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού, που αδύναμες περιμένουν τη θεραπεία τους ή σε περίπτωση μη ιάσεως να κατανοήσουν το νόημα της αρρώστιας τους, αν διαβλέπουν ότι αυτό που περνάνε έχει κάποιο νόημα. Πώς, όμως, θεμελιώνεται και πώς στοιχειοθετείται μια τέτοιου τύπου Ποιμαντική; Ποια λογική θα υπαγορεύσει τις ενέργειές μας και ποια θεμελίωση θα θέσει πάνω σε στέρεη βάση τις πρωτοβουλίες μας προς επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν;

Πηγή: ikivotos.gr

Στον τίτλο της εισηγήσεώς μας Θεολογική θεμελίωση της ποιμαντικής των ασθενών προβάλλονται ποικίλοι όροι. Για να έχουμε μια στοιχειώδη απάντηση στα ερωτήματα που θέσαμε πιο πάνω, οφείλουμε να εξετάσουμε έναν προς έναν τους διαφόρους όρους που συγκροτούν αυτόν τον τίτλο.

Ποιμαντική προσέγγιση

Και πρώτα – πρώτα ας ξεκινήσουμε από τον όρο Ποιμαντική που έχει ως πράξη και πρακτική υλοποιείται στο ποιμαντικό έργο που σκοπός του είναι η συγκρότηση και η οικοδόμηση του σώματος της Εκκλησίας. Αυτό, βέβαια, επιτελείται με την ανάπτυξη των βασικών λειτουργιών της Εκκλησίας και πιο συγκεκριμένα της μαρτυρίας, της λατρείας, της κοινωνίας και της διακονίας. Η Ποιμαντική συνεπώς ως «τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών» προσπαθεί, «το πολυτροπώτατον και ποικιλότατον ζών» που είναι ο άνθρωπος κατά την έκφραση του Αγίου Γρηγορίου

του Θεολόγου, να τον οδηγήσει στη μοναδική ποιμνη υπό τον Ένα Ποιμένα, να τον εντάξει και να τον συντάξει στην Εκκλησία του Χριστού, που είναι σύναξη και κοινωνία Θεού και ανθρώπων.

Σ' αυτή την Κοινωνία είναι καλεσμένοι όλοι να προσληφθούν και να σωθούν. Καθότι «το απρόσληπτον μένει και αθεράπευτον». Η ποιμαντική, λοιπόν, προσέγγιση δεν αφήνει περιθώρια αποκλεισμού από τη μεταμορφωμένη αυτή κοινωνία που είναι η Εκκλησία, παρά μόνον εκείνων, οι οποίοι από μόνιμοι τους θέτουν τον εαυτό τους εκτός Εκκλησίας. Όλοι, κυριολεκτικά όλοι, έχουν τη θέση τους μέσα σ' Αυτήν. Ο καθένας ανάλογα με τις δυνατότητες, ανάλογα με τις ανάγκες του. Η Ποίμνη ως εικόνα διαζωγραφεί αυτήν την ενότητα και προδιαγράφει ότι καμία κατάσταση δεν μπορεί να στερήσει τους ανθρώπους από την ποιμαντική μέριμνα και φροντίδα της Εκκλησίας.

Και εάν προς στιγμήν ο άνθρωπος λόγω της ασθενείας του δεν μπορεί να μετέχει πλήρως στα έργα της Εκκλησίας, η Εκκλησία εύχεται στον Θεό – και τούτο είναι ιδιαιτέρως αισθητό στην ακολουθία του ι. ευχελαίου – να στείλει την ιατρικήν του χάριν και να μας παρέχει υγείαν ολόκληρον σώματος και ψυχής και πνεύματος. Η επανάκτηση αυτής της υγείας δεν είναι ασφαλώς ατομική υπόθεση του καθενός, δι' ιδίαν χρήσιν. Η αποκατάσταση της υγείας γίνεται για να επανέλθουμε υγιείς στην αγία, καθολική και αποστολική Εκκλησία του Χριστού, προκόπτοντες εν έργοις καλοίς και λόγοις αγαθοίς, ώστε να προσκυνείται και να δοξάζεται το άγιόν Του Όνομα, με την επίκληση του Οποίου απέρρευσαν, όσες απέρρευσαν, δωρεές και χάριτες. Η ποιμαντική διάσταση της παρέμβασής μας πλησίον των ασθενών τους κάνει ή θα όφειλε να τους κάνει να συνειδητοποιήσουν ότι δεν είναι ριγμένοι και χαμένοι σ' ένα κόσμο άσχετο και κενό νοήματος όπως ορισμένοι ευαγγελίζονται: ανήκουν σε μια καινή ανθρωπότητα, ανήκουν σ' αυτόν τον καινούργιο κόσμο του Θεού, στον μεταμορφωμένο κόσμο της Εκκλησίας που συνάγεται και συγκεντρώνεται περί τον Ένα Ποιμένα και Σωτήρα Θεό. Βρίσκονται στην περιφέρεια ενός κύκλου που όσο πλησιάζουν προς το κέντρο του, τόσο προσεγγίζουν ο ένας τον άλλο περισσότερο, για να γίνουν τελικά όλοι ένα, ένα με τον ένα Θεό. Η ποιμαντική κατά ταύτα προσέγγιση εγγράφει τον ασθενή σ' ένα γενικότερο πλαίσιο μέσα στο οποίο είναι δυνατή κάθε άλλη παρέμβαση και ως εκ τούτου και η θεραπευτική.

[Συνεχίζεται]